

2007-05-14

B E S L U T

SPP Liv Pensionstjänst AB
Box 1325
111 83 STOCKHOLM

FI Dnr 06-11604

Finansinspektionen
P.O. Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Meddelande av varning, straffavgift och föreläggande

Finansinspektionens beslut (att meddelas den 22 maj 2007 kl. 11.00)

1. Finansinspektionen meddelar SPP Liv Pensionstjänst AB, 556254-6969, en varning, med stöd av 8 kap. 1 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling.
2. Finansinspektionen meddelar SPP Liv Pensionstjänst AB en straffavgift på tvåhundra tusen (200 000) kronor med stöd av 8 kap. 12 § lagen om försäkringsförmedling.
3. Finansinspektionen förelägger SPP Liv Pensionstjänst AB, 556254-6969 att senast den 19 juni 2007 till Finansinspektionen ge in en dokumentation av kontrollen av anställda som uppfyller kraven i 3 kap. 5 § förordningen (2005:411) om försäkringsförmedling och 11 kap. Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2005:11) om försäkringsförmedling. Föreläggandet lämnas med stöd av 8 kap. 1 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling.

Beslutet kan överklagas till länsrätten enligt bilaga.

Finansinspektionens bedömning

Enligt 8 kap. 1 § lagen om försäkringsförmedling ska Finansinspektionen ingripa om en försäkringsförmedlare har åsidosatt sina skyldigheter enligt den lagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Detta innebär bl.a. att en försäkringsförmedlare är skyldig att fortlöpande leva upp till de krav som ställs för att få tillstånd.

En förutsättning för att Finansinspektionen ska kunna tillämpa ett förenklat ansökningsförfarande med frågor av självcertifieringskaraktär är att sökande svarar sanningsenligt. Därför är det mycket allvarligt att sökande lämnar oriktiga och ofullständiga uppgifter. Detta gäller inte minst kraven på de anställdas kun-

skap, kompetens och skötsamhet, eftersom det är den juridiska personens ansvar att kontrollera att dessa krav uppfylls.

Bolaget har under sex månader drivit verksamhet som försäkringsförmedlare utan att de anställda genomfört föreskriven utbildning i försäkringsförmedlaren roll och ansvar, vilket är en förutsättning för tillstånd. Bolaget har nu vidtagit rättelse. Finansinspektionens ingripande stannar därför vid en varning. Mot bakgrund av att bolaget under lång tid drivit verksamhet som försäkringsförmedlare utan att förutsättningarna för tillstånd varit uppfyllda och dessutom lämnat oriktiga uppgifter i sin ansökan om tillstånd, finns det anledning att förena varningen med en straffavgift. Med hänsyn till överträdelsens omfattning och att bolaget vidtagit rättelse först efter det att Finansinspektionen inlett ett sanktionsärende mot bolaget, bör avgiften bestämmas till 200 000 kronor.

I den nya lagen om försäkringsförmedling har registreringsskyldigheten för anställda hos juridiska personer som utövar försäkringsförmedling tagits bort. Den nya lagen ställer dock fortfarande individuella krav på de anställda. Men det är den juridiska personen som ansvarar för att de anställda uppfyller dessa krav. Lagstiftaren har betonat detta ansvar och har därför genom en uttrycklig lagbestämmelse slagit fast att den juridiska personen ska kontrollera att de anställda som ska förmedla försäkringar uppfyller de krav som ställs. En sådan kontroll är en förutsättning för att den juridiska personen ska få tillstånd för försäkringsförmedling.

Det är viktigt både för kundernas förtroende för branschen och för Finansinspektionens tillsyn att försäkringsförmedlarna har genomfört och dokumenterat kontrollen av de anställda. Regeringen och Finansinspektionen har i föreskrifter tydligt angett hur kontrollen av de anställda ska gå till och hur den ska dokumenteras.

Bolaget har ännu inte skickat in en dokumentation av kontrollen av anställda som uppfyller de krav som ställs i föreskrifterna. Bolaget ska därför föreläggas att ge in en sådan dokumentation.

Ärendet

Finansinspektionen införde den 1 juli 2005 ett webbaserat förfarande för att ansöka om tillstånd för försäkringsförmedling. Skälet var den ökade ärendetillströmningen till följd av kravet på nya tillstånd enligt lagen om försäkringsförmedling. Andra skäl var att effektivisera ansökningsförfarandet och ge ökad service till de sökande.

Det webbaserade ansökningsförfarandet innebär att sökanden på en elektronisk blankett svarar på frågor av självcertifieringskaraktär. Till frågorna finns anvisningar. Sökanden försäkrar att de uppgifter som har lämnats i ansökan är riktiga och fullständiga och behöver inte styrka de uppgifter som lämnas. Finansinspektionen slår dock i register och får uppgift om sökandens ansvarsförsäkring från dennes försäkringsgivare.

Ett motsvarande ansökningsförfarande används när sökanden väljer att ansöka om tillstånd för försäkringsförmedling på en pappersblankett.

En av förutsättningarna för att en juridisk person ska få tillstånd för försäkringsförmedling är att de anställda som ska förmedla försäkringar uppfyller vissa krav på kunskap, kompetens och skötsamhet, se 2 kap. 6 § första stycket 4 lagen (2005:405) om försäkringsförmedling. Det är den juridiska personens ansvar att kontrollera att de anställda uppfyller dessa krav. Detta framgår uttryckligen av 2 kap. 6 § andra stycket. Finansinspektionen ska i samband med tillståndsprövningen inte göra en egen kontroll av att de anställda uppfyller kraven, utan endast förvissa sig om att den juridiska personen har gjort kontrollen. Det gör Finansinspektionen genom att sökanden på ansökningsblanketten får svara på frågan om de anställda uppfyller de krav som ställs.

De krav som ställs på en anställd är att han eller hon

1. inte är underårig, i konkurs eller underkastad näringsförbud eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken,
2. inte förekommer i det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister avseende vissa allvarliga förmögenhetsbrott eller viss allvarlig ekonomisk brottslighet och har visat skötsamhet i ekonomiska angelägenheter,
3. har lämplig kunskap och kompetens för den verksamhet som ska utövas.

Finansinspektionen har meddelat föreskrifter om bland annat vilken kunskap och kompetens som krävs, se 2 kap. Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (2005:11) om försäkringsförmedling. Ett krav som ställs är kunskap om försäkringsförmedlarens roll och ansvar. I detta ligger krav på kunskap om det nya regelverket om försäkringsförmedling, Finansinspektionens roll och tillsyn, god sed inom försäkringsförmedling samt etik och moral. Den anställde ska ha gjort ett test som visar att han eller hon har denna kunskap. Den juridiska personen ska på Finansinspektionens begäran kunna visa upp bevis om testets innehåll, omfattning och resultat.

Regeringen och Finansinspektionen har meddelat föreskrifter om hur kontrollen av de anställda ska gå till och dokumenteras. Vid kontrollen av att den anställde inte förekommer i belastningsregistret ska den juridiska personen begära att den anställde visar upp ett utdrag ur registret (3 kap. 5 § förordningen om försäkringsförmedling). Den juridiska personen får inte dokumentera den utförda kontrollen på annat sätt än genom en anteckning att registerutdraget har visats upp.

Övriga bestämmelser om kontrollen av de anställda finns i 11 kap. FFFS 2005:11. Den juridiska personen ska begära att den anställde antingen lämnar en försäkran eller visar upp bevis om att kraven är uppfyllda. Vad dokumentationen av kontrollen ska innehålla framgår också av 11 kap. FFFS 2005:11.

SPP Liv Pensionstjänst AB, 556254-6969, fick den 18 augusti 2006 sitt tillstånd för försäkringsförmedling registrerat hos Bolagsverket. Bolaget svarade i ansökan ja på frågan om de anställda uppfyller de krav som ställs.

Finansinspektionen uppmanade i ett brev den 26 oktober 2006 bolaget att skicka in bland annat bevis om genomförd utbildning och test avseende försäkringsförmedlarens roll och ansvar för bolagets anställda samt dokumentation av kontrollen av anställda.

Av bolagets svar framgick bland annat att utbildningsbevis för samtliga anställda och dokumentationen av kontrollen av de anställda saknades. Finansinspektionen har sedan tagit upp frågan om sanktion till prövning.

Bolaget har nu kompletterat med utbildningsbevis där det framgår att utbildningen genomfördes i februari 2007.

Dokumentationen av kontrollen av de anställda uppvisar flera brister. Försäkraren från den anställde ska innehålla uppgift om att den anställde har godkänts i test som visar att han har den kunskap som krävs enligt 2 kap. i FFFS 2005:11 och att den anställde har sådan praktisk erfarenhet som avses i 2 kap. 11 § FFFS 2005:11. Den anställde ska inte lämna uppgift om att han inte förekommer i belastningsregistret i försäkraren. Kontrollen av belastningsregistret från endast dokumenteras genom anteckning om att utdraget har visats upp.

Bolaget har i frågan om sanktion anfört i huvudsak följande. Bolaget bedriver sin verksamhet i form av en internetportal. Efter ett möte med Finansinspektionen den 1 juni 2006 blev det klarlagt att bolaget bedriver försäkringsförmedling. Efter det klarläggande har bolaget utan dröjsmål åtgärdat de brister som påpekats.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I den slutliga handläggningen har generaldirektören Ingrid Bonde, chefsjuristen Gent Jansson och enhetschefen Cecilia Fowelin deltagit.

FINANSINSPEKTIONEN

Bengt Westerberg
Styrelseordförande

Hanna Zachariasson
Jurist
08-787 82 75